

האם המשקיעים האחראיים צריכים לחשוש מכהונה נוספת של טראמפ?

האמריקאים הולכים לבחירות לנשיאות בנובמבר ובקרב המשקיעים בעולם קיימים חילוקי דעות באשר להשלכות תוצאות הבחירות על השווקים הפיננסיים.

מחד, הסביבה העסקית מצפה במובן מסוים לניצחון של טראמפ, בשל הבטחתו להימנע מהעלאות מיסים ואף להמשיך בתהליך של הורדת מס החברות. מאידך, ניצחון של ביידן, לצד ניצחון הדמוקרטים בסנאט, צפוי להוביל להשקת תכנית תמריצים פיסקליים רחבת היקף שתתמוך בכלכלה ובשווקים.

אולם, לצד 'הסביבה העסקית' קיימת ה'סביבה' (ENVIRONMENT) בה אנחנו חיים, ושהעסקים פועלים בה, והיא חשובה לא פחות ותושפע מאד מתוצאות הבחירות.

בעוד שממשל אובאמה חתר לצמצום פליטות פחמן באמצעות השקעה באנרגיות מתחדשות, טראמפ חתר במהלך כהונתו להשגת עצמאות אנרגטית המבוססת על שימוש בדלקים מאובנים מזהמים. התבטאויות הנשיא האמריקאי בנוגע לנושא האקלים לא הותירו מקום של ספק באשר לחוסר אמונו בהתחממות הגלובלית, בקוראו לממצאים המדעיים בנושא "מתיחה" (בעבר אף צייץ שהתחממות הגלובלית היא המצאה של הסינים במטרה להפוך את המפעלים האמריקאים ללא תחרותיים) – אמירות שנתמכו ע"י עיסוק מתמיד בשינוי רגולטורי לצורך יישום המדיניות הפוגענית בתחום. לפי הניו יורק טיימס, נכון למאי 2020, ממשל טראמפ זנח כ-64 תקנות וחוקים בנושאים סביבתיים, ובתהליך נסיגה מ-34 תקנות וחוקים נוספים.

כזכור, כבר בתחילת כהונתו (ב-2017) טראמפ נטש את 'הסכם פריז', הסכם גלובלי עליו התומות 200 מדינות אשר נועד להקטין את פליטת גזי החממה תוך קביעת יעדים ברורים. בהמשך, הסוכנות האמריקאית להגנת הסביבה הנחתה לזנוח את אחת מתכנית הדגל של אובאמה בנושא הסביבה - תכנית ה-Clean POWER (אנרגיה נקיה), שדרשה מהסקטור העסקי לחתוך את פליטות הפחמן ב-32% עד 2030. הנסיגה ממדיניות ממשל אובמה המשיכה גם תחת חוק המאפשר פליטות פחמן ללא הגבלה והצהרות של הסוכנות להגנת הסביבה באשר להקלות בחוקים הנוגעים לגז המתאן המתלקח, שהנזק שלו לאקלים הוא פי 21 מפליטות ה-2CO. לרשימה זו ניתן להוסיף גם צווים נשיאותיים שאישרו הנחת צינורות נפט בעייתיים, תכניות גרנדיוזיות המאפשרות קידוחים ליד מקורות מים וקידוחי גז ונפט בפארקים לאומיים.

לכן, אין זה מפתיע שאנשי איכות הסביבה מודאגים מאד שניצחון נוסף של טראמפ יגרום לנוח חמור ובלתי הפיך לאקלים. אל מול חששות אלו, ובניגוד גמור לקו המתכחש של הממשל הקיים, הנושא הסביבתי הנו חלק מרכזי מהמצע של המועמד לנשיאות מטעם הדמוקרטים, ג'ו ביידן, אשר הציג תכנית ענק בסך 2 טריליון דולר למאבק בשינוי האקלים. התכנית, אשר תכלול השקעות בתשתיות וקידום אנרגיות נקיות, מיועדת גם לתמוך בפעילות הכלכלית בארבע השנים הקרובות. מטרת העל של התכנית הנה הקטנת 'טביעת הרגל הפחמנית' של אספקת רשת החשמל האמריקאית עד שנת 2035, קידום רכבים חשמליים ותחבורה נטולת פליטות פחמניות.

לנוכח הגישות השונות של שני המועמדים לנושא הסביבה, אך גם בנושאים חברתיים וממשל תאגידי, מעניין יהיה לבחון האם וכיצד ישפיעו הבחירות הקרובות על המשקיעים והססת כספיהם להשקעות אחריות. השקעות אחריות הן אסטרטגיית השקעות המטמיעה, לצד פרמטרים פיננסיים מסורתיים, גם פרמטרים של ESG – סביבה, חברה וממשל תאגידי. לפיכך, בעוד שניצחון של ביידן צפוי לתמוך בקידום כלכלה דלת פחמן והססת כספי המשקיעים לתחום, **האם על המשקיעים האחראיים לחשוש מכהונה נוספת של טראמפ?**

להערכתנו לא. ארבע שנות שלטונו של טראמפ ומדיניותו המתנערת מנושאי אקלים, לא הצליחו להשפיע על הצמיחה המטאורית בהשקעות האחריות, לפני ואף תוך כדי משבר הקורונה. מנהלי הכספים הגדולים בארה"ב, בהם בלאקרוק, JP MORGAN, UBS ועוד, חתמו על אמנת ההשקעות האחריות של האו"ם והצהירו שיטמיעו בהשקעותיהם פרמטרים של ESG. גם בחינת כמות הכספים שהוסטו בפועל לתחום מעידה על שינוי מגמה עצום בטעמי המשקיעים. על פי מורנינגסטאר - נכון לרבעון השני השנה, כסום הכספים שהוסטו השנה לקרנות ESG עמד על 71 מיליארד דולר בעולם כולו, מתוכם 20 מיליארד דולר בארה"ב, והן גייסו כ-63% יותר מאשר מוצרי ההשקעה המסורתיים.

אך הצעד המסמן במידה הרבה ביותר את ההתנגשות בין רצון הממשל לשימור ההשקעות באנרגיות "מסורתיות", אל מול רצון המשקיעים בקידום סביבה עסקית אחרית, הנו עדכון חוק הבטחת הפנסיה לעובדים שקידם הממשל ביולי האחרון,

לפיו על מנהלי הפנסיות להשקיע אך ורק על פי אינטרסים כלכליים ולא ע"פ אינטרסים שאינם פיננסיים. המשמעות, כפי שעלתה מדברי שר העבודה יוג'ין סקאליה, היא שהשקעה במכשירי ESG לא תתאפשר, מאחר והם פועלים לדבריו לצורך "מימוש יעדים חברתיים או מדינתיים" שאינם האינטרסים הפיננסיים של התכנית, ולפיכך מגדילים את סיכון המשקיעים. ההתנגדות למהלך ותגובות מנהלי הנכסים הגדולים בארה"ב לא איחרו להגיע, ובראשם מכתב בן 11 עמודים מטעם ענקית ההשקעות פידליטי, בו נכתב שההנחה עליה מתבסס הממשל, כי השקעות ESG מקדמות מטרות לא פיננסיות, המגדילות סיכון ובאות על חשבון תשואה, אינה נכונה ואינה מגובה במידע הקיים היום בעולם ההשקעות.

האמור במכתב מדגיש את מה שידוע בקרב המשקיעים מזה זמן רב, ומגובה במחקרים רבים – ניתוח ע"פ פרמטרים של ESG מסייע בהערכת סיכונים רחבה וטובה יותר שמובילה להשקעה מושכלת יותר ומתבטאת גם בתשואות הפיננסיות. מחקר של מורנינגסטאר שנעשה בקרב קרנות אירופאיות מצא שקרנות ESG הניבו למשקיעים תשואה גבוהה יותר מקרנות מסורתיות בתקופה של שנה, 3 שנים ועשור.

ולסיכום, בעוד שהפוליטיקה האמריקאית של השנים האחרונות הוכיחה שהיא יכולה להסב נזק רב לתהליכים סביבתיים, השקעות אחראיות לא נפגעו והמשיכו לצמוח. כך צפוי לקרות תחת כל ממשל שיבחר. בניגוד לפוליטיקה, השווקים הפיננסיים הצביעו והכריעו לטובת השקעות אחראיות.